

WOB-verzoek, zie tevens motiveringsbrief

WOB-verzoek 1: artikel 1a, b.

Van een beleidsmedewerker vernamen wij oktober dit jaar dat er al een nieuwe concept-Structuurvisie Waddenzee in omloop is.

- 1. Wij willen dit concept (WOB artikel 1a) van de nieuwe Structuurvisie ontvangen ter inzage, dat reeds bij andere deelnemers die als 'beheerder' zijn aangemerkt in bezit is, en de meest actuele versie daarvan inzien.
- 2. Tevens willen wij de namen weten van de mensen en de organisaties die inhoudelijk betrokken zijn bij samenstelling van de nieuwe Structuurvisie Waddenzee die 10 jaar lang de toon van beleid mag zetten rond de Waddenzee. (WOB artikel 1b) Michel Firet (Staatsbosbeheer) sprak tijdens de Samenwerkingsagenda over een voor ons afgeschermd groep mensen waar hij aanmerkingen naar zou 'meenemen': hun persoonlijk oordeel zou dan bepalend zijn voor verwerking van die aanmerkingen. Welke personen van Rijkswaterstaat zijn de genen die beslissen wat in de nieuwe Structuurvisie dan wel het Planproces wordt 'meegenomen'? Naar wie (naam en functie) neemt Michel Firet het 'mee'.
- 3. Wij willen verder weten hoe ver de volgende suggestie wordt uitgewerkt: Wordt de verzelfstandigde een deels commercieel opererende ZBO Staatsbosbeheer tot DE beheerder van de Waddenzee gemaakt (een deel-suggestie van de Algemene Rekenkamer, en genoemd door Lenze Hofstee in Noorderbreedte) een ZBO die inkomsten genereert via exploitatie van haar natuurterreinen? (WOB 1b) Krijgen de fondsenwervende belangengroepen die u nu tot 'beheerder'-status hebt verheven die status ook juridisch verankerd via de Nieuwe Structuurvisie (Ja/Nee), inclusief de andere terreinbeherende organisaties? (Bv via een nieuwe Structuurvisie via omgevingswet, omzetting in Omgevingsvisie en omzetting Waddenparagraaf Barro in Besluit kwaliteit leefomgeving)
- Tevens willen wij de vraag beantwoord zien: zijn bij samenstelling van de Structuurvisie - in publieke bezoldiging- private partijen/leden van betrokken van fondsenwervende belangengroepen uit de Coalitie Wadden Natuurlijk en Programma naar een Rijke Waddenzee (mix ambtenaren EZ + fondsenwervende belangengroepen) aangesteld als adviseur/ schrijver. *Zo ja: wie (naam, functie, belangengroep)?* (WOB artikel 1b)
- Indien Rijkswaterstaat in het kader van de Samenwerkingsagenda leden van de Coalitie Wadden Natuurlijk/Natuurmonumenten/Waddenvereniging/Wereld Natuur Fonds/ Vogelbescherming Nederland/anti-kraakexploitant Lenze Hofstee met Stichting WAD/ Programma naar een Rijke Waddenzee betaalt voor verleende diensten, willen wij inzicht in alle betalingen vanuit Rijkswaterstaat naar leden van alle CWN-organisaties en naar Lenze Hofstee (als persoon en zijn holdings/stichtingen) met ingang van 28-11-2013 tot heden. (WOB artikel 1b)
- Ook hebt u zelf met het Opdrachtgeverscollectief Beheer Waddenzee (OBW) naast de Beheerraad nog een extra entiteit gemaakt, met grotendeels leden van het Regiecollege waarin Rijkswaterstaat plaatsneemt. Dat is strijdig met het advies van de Algemene Rekenkamer voor bestuurlijke vereenvoudiging. Wie heeft tot oprichting van dat OBW besloten? Wat is daarvoor de in beleidsstukken vastgelegde motivering, en wat is de bestuursrechtelijke status van dit orgaan? En wie betaalt de activiteiten van OBW en hoeveel per euro per jaar kost de bezoldiging van OBW-leden? (WOB1b)
- Ook willen alle schriftelijke communicatie, beleidsstukken en correspondentie ontvangen die is besproken met het Regiecollege en de (leden van de) Coalitie Wadden Natuurlijk in de Beheerraad in april 2014 waarin de lijnen voor beheer zijn vastgelegd, *zoals vermeld in RCW rapport van mei 2014: Plan van Aanpak Verbetering Beheer Waddenzee* boven in de kolom op bladzijde 19 (WOB 1a)
- Wij willen inzicht in alle communicatie met de voorzitter van het Regiecollege Bas Eenhoorn vanaf 28 november 2013, en tevens inzage in zijn uit publieke middelen gefinancierde bezoldiging vanaf benoeming.

WOB-verzoek artikel 1c: intern beraad tussen bestuursorganen en (semi)overheidsinstellingen inzake beleidsvorming

Ons tweede verzoek met beroep op de Wet Openbaarheid Bestuur betreft artikel 1c het overhandigen/inzage in alle schriftelijke communicatie/intern beraad - per brief en per email- vanaf 28 november 2013 (het toesturen van rapport Algemene Rekenkamer aan de Tweede Kamer getiteld: Waddengebied, natuurbescherming, natuurbeheer en ruimtelijke inrichting), betreffende natuurherstel, visserij(maatregelen) en beheer van de Waddenzee, leidend tot de Samenwerkingagenda Beheer Waddenzee en vastgestelde beheerdelen en de architectuur van de beheers-organisatie:

- alle communicatie per brief en/of per email vanaf 28-11-2013 tussen (functionarissen van) Rijkswaterstaat per email danwel brief met Ronald Lanthers (Wing, voorheen Ministerie LNV), en alle leden van de Coalitie Wadden Natuurlijk, zowel personen als organisaties in deze coalitie inzake het boven vermelde
- alle communicatie per brief en/of per email van (personeel van Rijkswaterstaat) vanaf 28-11-2013 met functionarissen van Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Vogelbescherming Nederland, Wereld Natuur Fonds, Waddenvereniging en Lenze Hofstee van Stichting Wad/anti-kraakfirma Carex/Het Rif-Holding ,inzake het boven vermelde
- alle communicatie per brief of per email vanaf 28-11-2013.tussen (functionarissen van) Rijkswaterstaat en andere overheden: functionarissen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) waaronder Vincent Tiel Groenestege en het Ministerie van Economische Zaken inzake het boven vermelde
- alle communicatie per brief of per email vanaf 28-11-2013 tussen (functionarissen van) Rijkswaterstaat en Bas Eenhoorn
- alle communicatie per brief of per email vanaf 28-11-2013..tussen Rijkswaterstaat en alle leden- zowel personen als organisaties- van het Programma naar een Rijke Waddenzee inclusief alle schriftelijke communicatie en per email met Hein Sas.
- alle communicatie per brief of per email vanaf 28-11-2013 tussen (functionarissen van) Rijkswaterstaat met Titian Oterdoom (oa Programma naar een Rijke Waddenzee)

WOB-verzoek 3: artikel 1f- Uw persoonlijke beleidsopvatting (van Sieben Poel, dus niet van een communicatie/PR-functionaris/koffiejuffrouw maar van de verantwoordelijke bestuurder conform de wettelijke verplichting)

Inleiding: In het kader van de Samenwerkingsagenda Beheer Waddenzee zijn - mede door U als lid Regiecollege en voorzitter OBW en Hoofdingenieur directeur Rijkswaterstaat— mensen die generaties in en van het gebied leven tot ‘gebruikers’ van het gebied bestempeld, in hiërarchie geplaatst onder tot ‘beheerders’ aangewezen private stichtingen.

De meeste van deze fondsenwervende stichtingen zijn geen beheerder van natuur in het Wad maar een loterij-gefinancierde marketing-entiteit die de natuur deels commercieel exploiteert. Zoals de Waddenvereniging doet met oesterraap-reizen van 85 euro per persoon, of Natuurmonumenten met haar BV voor commerciële activiteiten en 20-30 miljoen euro per jaar uitgaven aan lobby/marketing en 78 fte communicatie-personeel. Door de machtspositie die u hen toekent in de bestuurlijke architectuur, krijgen zij de positie van een schaduw-overheid met tientallen miljoenen euro's aan lobby- en marketinggelden per jaar die democratische legitimiteit ontbeert.

Deze private entiteiten betreffen Wereld Natuur Fonds uit Zeist (..), Vogelbescherming Nederland uit Zeist (...), een fondsenwervend bedrijf/stichting zonder 1 hectare grondbezit op de Waddenzee (Waddenvereniging) en een anti-kraakexploitant/miljonair uit Haren, Lenze Hofstee (stichting WAD, Carex, Het Rif BV, Aeshna BV en diverse holdings), Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten, verenigd in een Coalitie Wadden Natuurlijk (CWN).

CWN betreft een lobby-organisatie. De hierin vertegenwoordigde fondsenwervende bedrijven/'goede doelen' verenigen zich ook in een politieke lobby in de Groene 11, die helt naar de linkerkant van het politieke spectrum. Zij hebben ook commerciële (neven)activiteiten, zoals vermeld.

De vragen hebben deels een wetenschappelijke/ technische inhoud, maar zijn nodig omdat uiteindelijk de ecologische uitgangspunten ook de beleids-uitgangspunten van het Wad dicteren, zoals U die als voorzitter van OBW met CWN formuleert. Die doelen zijn bestuurlijk relevant, omdat U zo de Tweede Kamer informeert, en zo ook de allocatie van publieke middelen rechtvaardigt. Beheeropgave in Beeld kan als acquisitie-document in vierkleurendruk worden opgevat, waarbij enkele in de onderzoeksmarkt opererende partijen en fondsenwervende stichtingen in de natuurherstel-markt hun belangen adverteren. Het komt onder uw toezicht als bestuurder tot stand.

- **1.** Mede door Uw besluit verleent U de ene private partij met economische deelbelangen en een lobby-coalitie meer macht/zeggenschap ('beheerder') over - a. de inrichting van de publieke ruimte, b. het Planproces en de formulering van beheerdoelen (in Beheerraad april 2014), c. bestuurlijke architectuur voor de Structuurvisie- dan de andere private partij die u 'gebruiker' noemt, en d. de verdeling van gelden voor 'natuurherstel' waarbij deze private entiteiten met commercieel deelbelang zelf hun toekomstige werkgelegenheid mogen bepalen, en toegang tot publieke financiële middelen. **Vraag:** Op grond van welk wetsartikel rechtvaardigt U deze opmerkelijk eigenzinnige invulling van het advies van de Algemene Rekenkamer?
- **2.** Indien u geen juridische onderbouwing kunt geven voor dit - dus informele- persoonlijke oordeel dat onder uw (mede)verantwoordelijkheid tot stand kwam zonder inspraak van tot 'gebruikers' bestempelden: **Vraag:** kunt U een objectieve definitie geven van 'gebruiker' van het Wad, wanneer andere private partijen- zoals een anti-kraakexploitant/miljonair met een stichting- zonder terreinbezit 'beheerder' kunnen heten? Zo nee, waarom niet? Kan iemand als bijvoorbeeld Natuurmonumenten/Staatsbosbeheer- ook 'beheerder' zijn van terrein dat niet haar eigendom is in uw optiek? **Zo ja, hoe onderbouwt U dat juridisch? Zo nee, waarom niet?**
- **3. Vraag:** Kan iedere stichting beheerder-status van de Waddenzee krijgen? **Zo nee:** welke criteria voor 'beheerder'-status schrijft u dan voor? Wat maakt een anti-kraakexploitant meer bevoegd om te oordelen over de Waddennatuur dan een visser, Wadvaarder en liefhebber die daar decennia al leeft - evenals zijn voorgaande generaties- en op eigen wijze bij betrokken is? **Vraag:** Kunt u het begrip 'beheerder' objectief definiëren, wanneer grondbezit geen leidend criterium is? **Zo nee, waarom niet?**
- **4 Vraag:** Bent U voornemens de onevenredige machtspositie van als 'beheerder' bestempelde fondsenwervende stichtingen uit de 'Coalitie Wadden Natuurlijk (CWN) ten opzichte van als 'gebruiker' bestempelde private partijen via een nieuwe Structuurvisie om te zetten in een juridische status? Bijvoorbeeld via omgevingswet, omzetting in Omgevingsvisie en omzetting Waddenparagraaf Barro in Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Zo ja, op welke juridische grond kunt U de ene private partij met economisch deelbelang bevoordelen bij Waddenzeebeheer boven de andere? **Zo nee:** bent U bereid de door U toegekende privileges van deze private entiteiten te herzien, en hen als 'gebruikers' te kwalificeren? Afgezien van Natuurmonumenten, de Landschappen en Staatsbosbeheer beheren zij geen terrein. Het gros van deze entiteiten *gebruikt* de Waddenzee voor het uitventen van de eigen onmisbaarheid via fondsenwervende activiteiten (36 procent van het budget van de Waddenvereniging) en recreatieve exploitatie. **Vervolgvrage:** Gezien de subsidies die het Waddenfonds voor recreatie uitlooft: is hier dan geen sprake van valse concurrentie met echte ondernemers, wanneer u Loterij-gefinancierde stichtingen meer macht geeft? **Zo nee, waarom niet?**
- **5. Vraag:** Bent u ook bereid de ecologische doelmatigheid van de - mede -door u tot 'Beheerder' bestempelde fondsenwervende stichtingen/marketingbedrijven met ANBI-status te

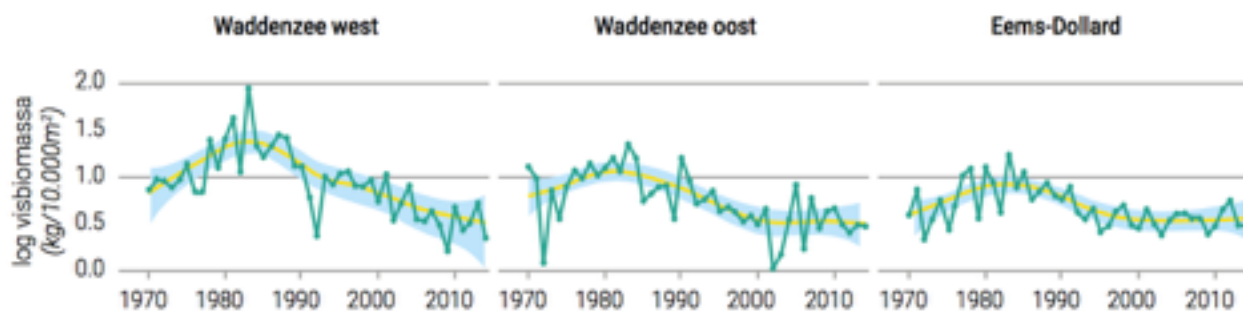
onderwerpen aan een ecologische kosten-baten-analyse, op grond waarvan zij hun privileges verdienen? **Zo nee, waarom niet?** De Waddenvereniging krijgt al jaren geld uit het Waddenfonds voor zeegras-herstel maar de projecten mislukken, en vrijwilligers van Natuurmonumenten mogen er nu wat mee omprutsen. Vogelbescherming Nederland krijgt 2,7 miljoen euro subsidie en geld uit het Waddenfonds voor We-bird.

- Al dan niet deskundige maar ongetwijfeld goed bedoelende mensen van de afdeling communicatie uit Zeist komen recreanten vertellen dat zij verstorend zijn voor vogels. Terwijl hun voorzitter Aante Nicolai als commissaris voor Eneco 19 voor vogels dodelijke windturbines bouwde op de Schermdijk IN de Waddenzee. **Vervolgvrage:** Kunt u motiveren waarom u deze fondsenwervende bedrijven een vrijbrief geeft/niet toetst op hun ecologische doelmatigheid en belangenverstrengeling met voor vogels schadelijke bedrijven. (zie oa rapport Altenburg en Wymenga over vogelslachtoffers windpark Delfzijl Zuid). **Zo nee, waarom niet?**
- **Misleidende omissies Beheeropgave in Beeld**
Tevens licht u als voorzitter van OBW met Rick Hoeksema (Rijkswaterstaat) in de redactieraad de Tweede Kamer en publieke bestuurders voor over de beheerdoelen voor de publieke ruimte Waddenzee met 'Beheeropgave in Beeld'. Deze Beheeropgave- een vierkleurendruk wervingsfolder zonder controleerbare wetenschappelijke referenties- kan opgevat worden als acquisitiedocument voor betrokken fondsenwervende bedrijven van de CWN - met behoefte aan publieke middelen voor herstelprojecten. En van samenwerkende instellingen als in de onderzoeksmarkt opererende instellingen Imares/NIOZ. Met aanspraak op publieke middelen stellen zij de onderzoeksagenda samen voor de komende 10 jaar, op basis van een door hun geschetste publieke noodzaak/beeld van de Waddenzee.
- 'De Visstand' wordt hier als probleem geagendeerd, gemeten als een afname in (log) visbiomassa van een beperkt aantal niet nader genoemde soorten (schar, tong schol noemt PRW in haar jaarverslag 2014) ten opzichte van de situatie van de meer eutrofe jaren '80 (figuur 15 Beheeropgave in Beeld 2015). Wij kennen al het proefschrift van Thijs Koot (NIOZ) die een beperkte hoeveelheid metingen aan jonge schol in de NIOZ-fuik als basis neemt, met de piek in de Kraamkamerfunctie in de eutrofe jaren '80. Wij lazen reeds in visserijbioloog Adriaan Rijnshoek zijn boek 'Schol in de Noordzee' hoe de kraamkamerfunctie wordt gestimuleerd door eutrofiering van de kustzone, een fenomeen dat langs de gehele kust van Europa werd waargenomen.
- Martijn van Dam (PvdA) behandelt op 6 december 2016 in de Kamer een motie van D66-Kamerlid Kocer Kaya waar die 'zorgen over de visstand' de revue passeren, die dankzij informatie voorziening van uw OBW en CWN aan de orde zijn gekomen. Die zijn gebaseerd op het beeld dat U verstrekt met Beheeropgave in Beeld en Programma Rijke Waddenzee. Uw eigen organisatie Rijkswaterstaat noemt verder 'meer onderzoek' (publiek gefinancierd) als oplossing voor bepaalde zorgen= meer publieke inkomsten voor U en uw clientèle .
- In deze Beheeropgave in Beeld stelt u terecht dat de primaire productie basis is van het ecosysteem, maar U laat onvermeld dat volgens de heersende consensus fosfaatlimitatie in de Waddenzee de belangrijkste oorzaak is voor lagere primaire productie in fytoplankton¹, een gegeven dat bij rapporten uitgebracht door uw eigen organisatie Rijkswaterstaat als gegeven wordt gehanteerd, zoals de Brochure Verkenning Slibhuishouding (2015, Rijkswaterstaat, Imares, Deltares) waar een ongunstige N:P-verhouding van 100:1 staat vermeld, tegenover de voor primaire productie gunstige Redfield Ratio 16:1 die in de eutrofe jaren '80 werd benaderd.
- **6. Vraag:** Kunt U uitleggen waarom U dit bij uw organisatie bekende gegeven (zie bv blz 33 Brochure Slibhuishouding van Deltares, Imares uitgegeven door Rijkswaterstaat) weglaat over de scheve N:P-verhouding, wat een gevolg is van milieubeleid tegen fosfaat sinds de jaren '80. Maar wel met stelligheid - niet met empirische gegevens- onderbouwde uitspraken doet over

¹Leote, C., Mulder, L.L., Philippart, C.J.M. et al. Estuaries and Coasts (2016) 39: 40

'klimaatverandering' en visstand, en garnalenvisserij en visstand? Zo nee, waarom niet? Bent u bereid te erkennen, dat milieubeleid tegen fosfaat vanaf de jaren '80 een oorzaak is van negatieve trends die U in Beheeropgave in Beeld laat schetsen met de fondsenwervende stichtingen van CWN? Zo nee, waarom niet.

- **7. Vraag:** Kunt U motiveren waarom U hier peer reviewed literatuur uit de jaren'90 negeert/laat negeren², die een duidelijk verband legt tussen een factor 12,5 hogere primaire productie in de jaren '80 ten opzichte van de jaren '50, en dat verband met verhoogde fosfaat-concentraties? En met een verdubbelde biomassa in schelpdieren tot gevolg. En tussen een gunstiger fosfaat-stikstofverhouding en visproductie³? Is hier - oordelend op basis van het aangevoerde bewijs en niet de populariteit bij de door U geselecteerde NIOZ-onderzoekers- geen sprake van misleidende omissie? Zo nee, waarom niet?
- **8.** Met het Regiecollege/de Beheerraad stelt u in het rapport Plan van Aanpak Verbetering Beheer Waddenzee 'Samenwerkingsagenda Beheer Waddenzee' dat U - conform het doel waarop het Waddenfonds is gericht- streeft naar het volgende natuurdoel (blz 15 onderdeel c):
- *"De flora en fauna zijn rijk, gevarieerd en **in hoeveelheden aanwezig** zoals die ook **voor de periode van eutrofiëring aanwezig** waren."*

Trends in de hoeveelheden vis in de Waddenzee en de Eems-Dollard.

Bron: Factsheets for Wadden Sea Fish Strategy (PRW, 2015)

De zorg over 'de visstand' van staatsecretaris Van Dam en Kamerleden is louter gebaseerd op het verschil in de huidige biomassa en die van de kunstmatig hoge biomassa in de jaren '80.

Vraag: Is het dan niet logisch tegenstrijdig met het door uw Regiecollege geformuleerde uitgangspunt, dat U in uw 'Beheeropgave in Beeld 2015' - met Programma Rijke Waddenzee (PRW) als referentie - de visstand van de jaren '80 -TIJDENS- de eutrofiëring als streefbeeld kiest? **Zo nee: waarom niet?**

Vervolg vraag: hebt U zo de Staatssecretaris en Kamer niet onjuist geïnformeerd, namelijk: niet volgens het vigerende PKB-doel dat U als Regiecollege wel hanteert? **Zo nee: waarom niet?**

- **Vraag:** Kunt U uitleggen waarom U een onnatuurlijke streefwaarde voor 'de visstand' als uitgangspunt neemt- die van de jaren '80 met veel hogere fosfaatgehalten in zeewater, en tegelijk wilt streven naar een veel lagere visstand in biomassa zoals die bij de 12,5 maal lagere

²De Jonge, V.N., Bakker, J.F. & Van Stralen, M. Netherlands Journal of Aquatic Ecology (1996) 30: 27. doi:10.1007/BF02092145

³Boddeke, R. en Hagel, P. 1995. Eutrophication, fisheries, and productivity of the North Sea continental zone. In Armantrout, NB, en Wolotira, R.J, Condition of the world's aquatic habitats. Proceedings of the World Fisheries Congress, Theme 1, Oxford IBH Publishing Co. Pvt. Ltd. New Delhi. P 290/315

primaire productie van de jaren '50 aanwezig was? **Zo nee**, bedrijft U zo geen misleidende omissie richting Tweede Kamer en bestuurders?

- **Vraag:** Is het niet misleidend de nadruk te leggen op licht-limitatie? **Zo nee, waarom niet?** Uw eigen Rijkswaterstaat schrijft (blz 27 Verkenning Slibhuishouding Waddenzee) dat alleen in diepere geulen, dus slechts een beperkt deel licht limiterend kan werken voor primaire productie:

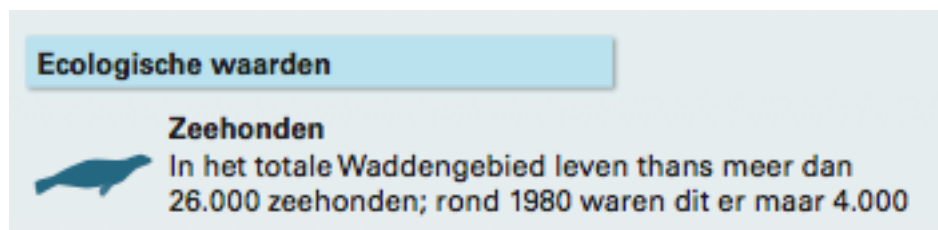
“In de geulen is *vanwege de diepte* licht altijd de beperkende factor voor netto primaire productie. Daarbuiten is over het algemeen fosfaat beperkend voor algengroei. Slechts op een paar plaatsen wordt algengroei een deel van de tijd beperkt door stikstof of silicaat. De conclusie dat fosfaat het beperkende nutriënt is, wordt ook ondersteund door waarneming van het NIOZ in het kader van het Zee- en Kustonderzoek programma (ZKO). In de afgelopen decennia is de toevoer van fosfaat naar de Waddenzee zeer sterk verminderd. “

En zo nee: waarom acht U het niet misleidend dat onder uw toezicht cruciale biologische informatie wordt weggelaten over de scheve N:P-verhouding als oorzaak van gedaalde primaire productie? Dit zijn gegevens die het beeld dat Kamerleden over de Waddennatuur hebben substantieel kunnen bijstellen.

9. Uit eigen rapporten van Rijkswaterstaat blijkt dat bij U bekend is dat in het overgrote deel van de Waddenzee- met uitzondering van de diepste geulen- fosfaat de limiterende factor is voor primaire productie. Ook Phillippart met NIOZ-collegae moet erkennen dat fosfaatlimitatie nu volgens de consensus de beperkende factor voor primaire productie is op het Wad⁴, waar dat in de jaren '80 niet zo was. Bekend is eveneens dat die (in de jaren '80) hogere primaire productie aan de basis staat van de beheerdoelen die U nastreeft van zowel visbiomassa, en schelpdierbiomassa als aantallen vogels op de wenslijst van de fondsenwervende stichtingen in de CWN.

Toch legt U de nadruk op licht-limitatie in Beheeropgave in Beeld. Dus zonder de scheve verhouding N:P te noemen. Terwijl die sterk van de Redfield Ratio afwijkende verhouding de hoofdoorzaak is voor een lagere primaire productie. En U hogere primaire productie nodig hebt voor het halen van het streefbeeld voor visstand. U weet dus - net als CWN- best dat milieubeleid van de overheid tegen fosfaat de primaire productie deed dalen sinds de jaren '80.

. **Vraag:** Is hier geen sprake van misleidende omissie, wanneer U een rookgordijn opwerpt rond biologische evidenties? **Zo nee**, waarom niet.

Ecologische waarden

Zeehonden
In het totale Waddengebied leven thans meer dan 26.000 zeehonden; rond 1980 waren dit er maar 4.000

10. Het rapport van de Algemene Rekenkamer (zie boven) vermeldt dat er 22.000 (visetende) extra zeehonden bij kwamen sinds 1980 op en rond de Nederlandse, Duitse en Deense Waddenzee. Dat is in een gebied van 8-10 duizend vierkante kilometer. Een zeehond kan volgens Ecomare tot (5-)10 kilo platvis per dag op, dus wij praten over extra vispredatie van 100 ton tot 220 ton vis per dag.

Vraag: Kunt U uitleggen waarom minimaal 100 duizend kilo extra vis-onttrekking per dag per 1 miljoen hectare door zeehondpredatie(36,5 kilo per hectare per jaar) NIET noemenswaardig is

⁴Leote, C., Mulder, L.L., Phillippart, C.J.M. et al. Estuaries and Coasts (2016) 39: 40.

voor U in Beheeropgave in Beeld in relatie tot de visstand, maar een niet gekwantificeerd of empirisch onderbouwde suggestie dat zeewateropwarming platvis verjaagt WEL? **En zo nee, waarom niet? Vervolg vraag: waarom formuleert U geen onderzoeksvraag voor deze belangrijke extra invloed**

Let op dat ik een uiterst minimum hanteer voor inschatting van het predatievolume aan vis, Die schattingen zijn berekend, op basis van lagere schattingen van de zeehondpopulatie die NIOZ voor de Waddenacademie hanteert (40 duizend zeehonden) bij het adverteren van eigen onderzoekswensen.

Duitse biologen Alexander Temming en Mark Hufnagl spreken in het Ices Journal of Marine Science over 80 duizend extra visetende zeehonden, bruinvissen en grijze zeehonden- afwezig in de periode van het streefbeeld voor uw 'visstand', die nu (roof)vispopulaties nu kort houden

Vervolg vraag: Kunt u met wetenschappelijke referenties uit peer reviewed onderzoek motiveren waarom U in de- Beheeropgave in Beeld -niets vermeldt over de potentiële relatie tussen visstand en een meer dan verzesvoudigde predatiedruk op (plat)vis door zeehonden sinds 1980? Zo nee, waarom niet?

Vervolg vraag: Is er dus geen sprake van misleidende omissie in uw informatie richting de Tweede Kamer, wanneer U de visbiomassa van de jaren '80 als referentie neemt voor zorgen over 'de visstand', bij een zes maal lagere predatiedruk van zeehonden en via het weglaten van predatie van grijze zeehonden en bruinvissen? **Zo nee, waarom niet?**

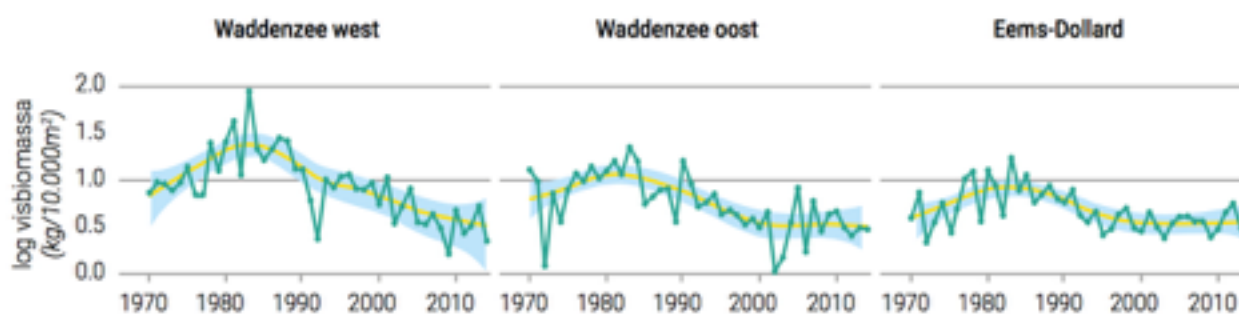
- **11. Pleegt u met OBW en de CWN in Beheeropgave in Beeld dus geen acquisitiefraude via misleidende omissie?** U laat bij Rijkswaterstaat bekend wetenschappelijk onderzoek (bv het door dhr Nicolai opgestuurde rapport van Stichting Anemoon 2009, maar ook het werk van Dalfsen en Essink van RIKZ) weg over de negatieve effecten van zandsuppleties op bodemleven. EN u verzwijgt potentiële negatieve gevolgen voor die visstand in Beheeropgave in Beeld. Ook Allert Bijleveld en Eelke Folmer (NIOZ) formuleren die zorg met betrekking tot zandsuppleties⁵, bij hun sollicitatie naar meer onderzoeksgeld voor de Waddenacademie, en U bent daarvan op de hoogte. Is hier dus wederom **geen sprake van misleidende omissie? En zo nee, waarom niet?**
- **12** Zowel uit door uw medewerker Aante Nicolai overhandigd onderzoek van Stichting Anemoon, het werk van Dalfsen en Essink (RIKZ) in de jaren '90 en door NIOZ-ecologen Bijleveld en Folmer wordt bevestigd dat zandsuppleties lokaal grote negatieve invloed hebben op het bodemleven. Dalfsen en Essink noemen een periode van 3 jaar waarbij bodemleven sterft en afwezig blijft, Bijleveld en Folmer zelfs 4- 6 jaar met mogelijk negatieve gevolgen voor de visstand. De laatste spisulabank bij Ameland verdween in 2010 na suppleties door Rijkswaterstaat. Effecten van uw suppleties liet U met een door Rijkswaterstaat gefinancierde statistische oefening van Mardik Leopold en Martin Baptist in de schoenen schuiven van garnalenvisserij.
- Deze negatieve effecten van zandsuppleties zijn reeds decennia bekend. U mag van het Ministerie van EZ en I/M een bewezen schadelijke ecologische activiteit voor bodemleven en mogelijk bodemvis nu opvoeren als 'ecologische compensatie'-maatregel voor door Sharon Dijksma toegekende schadelijke activiteiten als zoutwinning onder de Waddenzee. Dergelijke maatregelen staan geheel los van het maatschappelijke belang van kustverdediging, van zwaar wegend openbaar belang, zij dienen de financiële belangen van private partijen waarvan het Ministerie van EZ profiteert.
- **Vraag:** Erkent U dat u dit slechts door machtsmisbruik mag doen en belangenverstrengeling als beheerder? En zo nee, waarom niet? Kunt U als Rijkswaterstaat dus natuurschade herstellen via ecologisch schadelijke activiteiten? Vindt U dat ook niet een beetje komisch? En

⁵ Bijleveld, A, Folmer E (2015) Wat verklaart de grootschalige ecologische ontwikkelingen in de Waddenzee, implicaties voor monitoring onderzoek en beleid op blz 14, http://www.waddenacademie.nl/fileadmin/inhoud/pdf/04-bibliotheek/visies_op_de_Wadden_3.pdf

als U zich voor het vrijpleiten van zandsuppleties beroept op de hoge natuurlijke dynamiek (bv rapport Deltares), kunt u dan uitleggen waarom de effecten van garnalenvisserij hierbij niet op de achtergrond vallen? **En zo nee: waarom niet?**

Artikel 1g: Milieuinformatie

- En op basis van WOB-artikel 1g: wij verzoeken U de overhandiging van de meetgegevens-uitgesplitst naar vissoort - op basis waarvan de log visbiomassa is berekend in Beheeropgave in Beeld figuur bladzijde 15 van de genoemde 3 locaties. De verantwoordelijkheid voor bewering van die gegevens valt onder verantwoordelijkheid van de PRW waarin Rijkswaterstaat-personeel zitting heeft. Ook willen wij graag een overzicht van de ontwikkeling van de hoeveelheid soorten per locatie in de in de figuur weergegeven tijdreeks:

Trends in de hoeveelheden vis in de Waddenzee en de Eems-Dollard.

Bron: Factsheets for Wadden Sea Fish Strategy (PRW, 2015)

- En tevens: wij willen graag toegang tot alle meetgegevens die U bijhoudt over de volumes van zandsuppleties voor de Nederlandse kust, en monitoring van de verspreiding van die volumes van 2000 tot heden langs de Nederlandse kust.

De gestelde vragen en het gevraagde materiaal kunt U -liefst op papier per post- zenden naar

Rypke Zeilmaker

Nature/Sciencewriter

Photographer of Interesting Times

HR Vierstrastraat 31

8525 EV Langweer Friesland

M: +31(0)6 24162988

Ph: +31 (0)513750270

W: www.rypkezeilmaker.nl

B: www.climategate.nl

E: Rypke@rypkezeilmaker.nl

Rypke@climategate.nl